

วัชรินทร์ เป็ยผล 2552: สักยภาพภูมิปัญญาไทยด้านสิ่งทอพื้นเมืองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) สาขาคหกรรมศาสตร์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์สุวิทย์ รัตนานันท์, ศ.บ. 163 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะพื้นฐานของกลุ่มผู้ผลิตสิ่งทอพื้นเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2) ศึกษาสักยภาพภูมิปัญญาไทยด้านสิ่งทอพื้นเมืองของกลุ่มตัวอย่างและ 3) เปรียบเทียบสักยภาพภูมิปัญญาไทยด้านสิ่งทอพื้นเมืองของกลุ่มผู้ผลิตที่มีลักษณะพื้นฐานต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือกลุ่มผู้ผลิตสิ่งทอพื้นเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ที่ได้รับระดับดาวOTOP 3-5 ดาว ในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ปี พ.ศ.2549 จำนวน 101 กลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว t-test และ Least Significant Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบสักยภาพภูมิปัญญาไทยด้านสิ่งทอพื้นเมืองของกลุ่มผู้ผลิตที่มีลักษณะพื้นฐานต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ผลิตส่วนใหญ่มีระดับดาวOTOP 3 ดาว มีสถานภาพเป็นกลุ่มสตรี กลุ่มแม่บ้านหรือกลุ่มอาชีพ มีจำนวนสมาชิกน้อยกว่า 30 คน มีระยะเวลาดำเนินงาน 6 ปีขึ้นไป นิยมทอผ้าพื้น ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจำหน่ายมากที่สุดคือผ้าฝ้ายสำหรับตัดเสื้อผ้า ไซไซไหม สีสังเคราะห์และก๊ทอมือ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนสักยภาพระบุว่า กลุ่มตัวอย่างนี้มีสักยภาพโดยรวมระดับปานกลาง โดยมีสักยภาพด้านความเข้มแข็งของกลุ่ม ด้านการถ่ายทอดภูมิปัญญา ด้านการเตรียมเส้นด้ายและด้านการฟอกย้อมระดับสูง มีสักยภาพด้านการผลิตเพื่อจำหน่าย ด้านการออกแบบลวดลาย สีสันทันและรูปแบบผลิตภัณฑ์ ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านการผลิตเส้นด้าย ด้านการตลาด ด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ด้านการทอและด้านการจัดหาวัตถุดิบระดับปานกลาง และมีสักยภาพด้านการตัดเย็บผลิตภัณฑ์ระดับต่ำ

ผลการเปรียบเทียบสักยภาพภูมิปัญญาไทยด้านสิ่งทอพื้นเมืองของกลุ่มผู้ผลิตที่มีลักษณะพื้นฐานต่างกัน พบว่ากลุ่มผู้ผลิตที่มีระดับดาวOTOP ต่างกันมีสักยภาพด้านการผลิตเพื่อจำหน่ายและด้านการตลาดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มผู้ผลิตที่มีจำนวนสมาชิกต่างกันมีสักยภาพด้านการผลิตเพื่อจำหน่ายต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีสักยภาพด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และด้านความเข้มแข็งของกลุ่มต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มผู้ผลิตที่มีระยะเวลาดำเนินงานต่างกันมีสักยภาพด้านการผลิตเพื่อจำหน่ายและด้านความเข้มแข็งของกลุ่มต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีสักยภาพด้านการตลาดและด้านการถ่ายทอดภูมิปัญญาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05